

[Jytte Andersen]

For os er det vigtigt, at begge elementer i en uddannelsesreform skal med og skal sikres ved lov, nemlig både retten til uddannelsesløn og retten til uddannelsesorlov. Vi ved, at fjernes ikke begge barrierer, både den arbejdsmæssige og den økonomiske, er en reform vedrørende BFU en illusion.

Efter Socialdemokratiets opfattelse er der med dette pjuskeforslag ikke tale om en uddannelsesreform, ikke tale om betalt frihed til uddannelse, når hjørnestenen er orlovsret er taget ud. Fjernes dette ene element, forsvinder grundlaget, så enkelt er det.

Socialdemokratiet er naturligvis dybt skuffet, men også temmelig forundret. For mindre end et år siden havde vi i denne sal en folketingsdebat. I den debat kom arbejdsministeren og undervisningsministeren med en stabel argumenter under armen, som gik ud på at fortælle Folketinget, hvor mange problemer en orlovsordning ville betyde for det danske samfund. Og hvad var det så, den daværende radikale ordfører sagde om disse problemer? Jeg vil godt citere fra Folketingets debat den 17. marts 1988:

»Men lad os nu se, hvordan det går. Jeg er optimist. Jeg siger allerede nu – selv om vi vender tilbage senere og skal svare på en række spørgsmål – at jeg ikke mener, at regeringen og regeringspartierne kan stå distancen, dertil er argumenterne ikke gode nok.«

Senere i debatten understregede hr. Ole Vig Jensen: Tiden er inde til at handle.

I Socialdemokratiet var vi glade for disse klare tilsagn. Argumenterne imod var ikke stærke nok dengang, og det er de heller ikke i dag.

Men hvad er det så, der har ændret den tidligere radikale ordførers opfattelse? Er det prisen for en ministerpost? I så fald har det været en ualmindelig dyr ministerpost for de kortuddannede. Er det Dansk Arbejdsgiverforenings pres på den radikale kulturminister? Eller har arbejdsministeren og undervisningsministeren ganske enkelt sejret? Var det Det Radikale Venstre, der ikke kunne stå distancen?

Pjuskeforslaget er ikke godt nok. Vi vil kraftigt arbejde for under udvalgsarbejdet, at det bliver bedre. Vi har fem hovedsynspunkter vedrørende selve det forslag, der ligger her, og som set med vores øjne altså ikke er betalt frihed til uddannelse.

For det første mener vi, at målgruppen klare-re skal præciseres. Det er de uddannede, der står for tur.

For det andet skal der sikres et frit uddannelsesvalg, et valg for den enkelte lønmodtager på ILO-konventionens grundlag. Løngodtgørelsen skal gøres bedre. Der skal simpelt hen være en ligestilling mellem kursusgodtgørelsen på arbejdsmarkedsuddannelserne og voksenuddannelsesstøtten. Det skal sikres, at transportudgifter og børnepasningsudgifter i fornødent omfang kan blive dækket.

Vi vil under udvalgsarbejdet også lægge vægt på at sikre en lokalisering, således at pengene bliver kanaliseret ud til afgrænsede områder med en vis uddannelseskultur og mobilisering omkring de kortuddannedes uddannelsesbehov.

Endelig skal jeg slå fast, at det fortsat er vores opfattelse, at betalt frihed til uddannelse skal være en offentligt finansieret reform og sikres her i Folketinget. Hvis ikke det sker, så tror jeg desværre, at uddannelsessekretær i et af de forbund, der har set mest frem til dette forslag, Jane Korsak fra Kvindeligt Arbejderforbund får ret i følgende udsagn: »Aldrig har så få snydt så mange for så meget.«

Eva Møller (KF):

Jeg kan da give Socialdemokratiets ordfører ret i en enkelt af de ting, der blev sagt, nemlig at det foreliggende forslag ikke er betalt frihed til uddannelse. Det hilser jeg og Det Konservative Folkeparti med tilfredshed.

Men i øvrigt kan jeg undre mig over, at man fra Socialdemokratiets side kan være så utilfreds med, at Folketinget ønsker i en 3-årig periode at bevilge 50 mio. kr. til noget, der dog minder om noget, som Socialdemokratiet meget længe har stået for – specielt når man tager hensyn til de fem krav, som fru Jytte Andersen stillede. Jeg mener, at de tre af kravene helt klart er opfyldt i det foreliggende forslag.

Vi har utallige gange fra konservativ side fra denne talerstol sagt, at vi lægger megen vægt på uddannelse og på videreuddannelse. Vi ved, at en væsentlig og målbevidst indsats på disse områder er en af forudsætningerne for, at vi kan tage de store teknologiske og afsætningsmæssige udfordringer op i den internationale konkurrence – og specielt i forbindelse med det indre marked fra 1992.